

nasz region

Biuletyn Informacyjny
Wielkopolskiego Regionalnego Programu Operacyjnego
na lata 2007-2013

ROZWIJA SIĘ Z EUROPEJĄ

Instrumenty
odnawialne:
wiecznie
zielone
drzewo

➔ Design w praktyce

➔ Wielkopolska w nowej perspektywie

FUNDUSZE EUROPEJSKIE – DLA ROZWOJU INNOWACYJNEJ WIELKOPOLSKI

Kontrakt terytorialny

Kontrakt terytorialny to umowa pomiędzy rządem a samorządem województwa, w której zawarte są wspólnie uzgodnione cele rozwoju dotyczące danego regionu, konkretne przedsięwzięcia służące realizacji tych celów oraz źródła ich finansowania i koordynacji. Kontrakt terytorialny jest jednym z najważniejszych instrumentów wprowadzonych w „Krajowej Strategii

Rozwoju Regionalnego 2010-2020: Regiony, miasta, obszary wiejskie”, służących poprawie efektywności działań związanych z zarządzaniem rozwojem na poziomie krajowym, regionalnym i lokalnym przez odejście od silnie scentralizowanego modelu sprawowania władzy na rzecz wzmocnienia wielopoziomowego systemu zarządzania.

Dokument ustala m.in.
podmioty odpowiedzialne za przygotowanie i realizację przedsięwzięć na poziomie krajowym i regionalnym
harmonogram przygotowania, a następnie realizacji przedsięwzięć, szczególnie etapów kluczowych, na podstawie których będzie można dokonać oceny, czy dane przedsięwzięcie ma szansę być zrealizowane zgodnie z przyjętym harmonogramem
zasady finansowania przedsięwzięć ze środków: <ul style="list-style-type: none">• publicznych krajowych, w dyspozycji Ministerstwa Rozwoju Regionalnego (w tym pochodzące z UE)• pozostających w dyspozycji innych ministrów (w tym pochodzące z funduszy UE)• publicznych JST z obszaru danego województwa przystępujących do kontraktu• międzynarodowych instytucji finansowych• prywatnych

Kontrakt obejmuje jedynie przedsięwzięcia najważniejsze z punktu widzenia realizacji celów strategii krajowych i regionalnych. Ma zapewnić dostosowanie interwencji sektorowej do potrzeb regionalnych przez dopasowanie (w drodze negocjacji) priorytetów krajowych do oczekiwań i uwarunkowań regionalnych.

Finalnym produktem kontraktu jest lista przedsięwzięć priorytetowych realizowanych na terenie województwa poprzez wzajemnie komplementarne projekty o zdefiniowanym zakre-

sie tematycznym i finansowym. Ustalenia poczynione w toku negocjacji kontraktu terytorialnego, w odniesieniu do części współfinansowanej ze środków UE, znajdują swoje odzwierciedlenie w zapisach poszczególnych programów operacyjnych, zarówno krajowych, jak i regionalnych.

Źródło: Umowa Partnerstwa, Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2010-2020

W NUMERZE:

4 | Partnerstwo dla innowacji

Rozmowa z Hanną Jahns, członkiem gabinetu komisarza UE ds. polityki regionalnej Johannesesa Hahna

6 | Design w praktyce

Jak wielkopolscy przedsiębiorcy budują swą przewagę konkurencyjną, opierając się na projektowaniu form przemysłowych

8 | Instrumenty odnawialne: wiecznie zielone drzewo

Doświadczenia Wielkopolski z realizacji projektów w ramach JESICA i JEREMIE

13 | Wielkopolska w nowej perspektywie

Podsumowanie konsultacji społecznych

14 | Ostatnia prosta

Co nas czeka w latach 2014-2020

Na okładce: „Design w praktyce”
Lampa zaprojektowana i wyprodukowana przez Sylwestra Szymańskiego
Fot. Janusz Tatarakiewicz

NASZ REGION

Biuletyn Informacyjny WRPO wydawany jest na zamówienie Urzędu Marszałkowskiego Województwa Wielkopolskiego, al. Niepodległości 18, 61-713 Poznań
Departament Polityki Regionalnej,
ul. Szyperka 14, 61-754 Poznań
tel.: 61 62 66 300 • faks: 61 62 66 301
e-mail: promocja.wrpo@wielkopolskie.pl
www.wrpo.wielkopolskie.pl

Wydawca: Smartlink Sp. z o.o.,
ul. Zjazd 2/4, 60-653 Poznań
e-mail: biuro@smartlink.pl, www.funduszeonline.pl
Redakcja: Jerzy Gontarz, Joanna Gontarz
Koordynacja: Piotr Talaga
Projekt i skład: Nina Dereszewicz-Nowacka
Druk: Argonex

Biuletyn NASZ REGION jest wydawany ze środków Unii Europejskiej z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Pomocy Technicznej Wielkopolskiego Regionalnego Programu Operacyjnego na lata 2007-2013

Szanowni Państwo,

Prace nad Wielkopolskim Regionalnym Programem Operacyjnym 2014-2020 weszły w decydującą fazę. Po ostatecznych uzgodnieniach zapisów programu na poziomie regionalnym i krajowym w przyszłym roku czekają nas negocjacje z Komisją Europejską. W sprawach, które od nas zależą, staramy się ściśle trzymać harmonogramu, gdyż wiemy, że szybkie zakończenie negocjacji da nam więcej czasu na opracowanie szczegółowych dokumentów oraz przygotowanie Urzędu Marszałkowskiego do wdrażania nowego WRPO 2014+. To bardzo duże wyzwanie dla sporej części pracowników naszego urzędu. Wiemy już bowiem, że w latach 2014-2020 będziemy mieli więcej zadań związanych z dystrybucją unijnych pieniędzy. Na początku musimy dotrzeć z informacją o nowych możliwościach finansowania do jak najszerszego grona potencjalnych beneficjentów, następnie będziemy ich zachęcać do przygotowywania projektów przedsięwzięć, które będą mogły być współfinansowane z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego lub Europejskiego Funduszu Społecznego. Od początku musimy zadbać o zapewnienie odpowiednich efektów unijnej interwencji. W nowej perspektywie Komisja Europejska kładzie większy nacisk na rezultaty. Będzie je na bieżąco sprawdzać, a w 2019 r. zostaniemy rozliczeni z realizacji większości programu. Mam nadzieję, że wyniki okażą się na tyle pozytywne, że zatrzymamy tzw. rezerwę wykonania.

Praktycznie w każdym wydaniu „Naszego Regionu” przekazujemy dobre przykłady projektów zrealizowanych dzięki pożyczkom lub poręczeniom przyznanych w ramach instrumentów zwrotnych. W tym numerze prezentujemy m.in. trzy najnowsze projekty, które otrzymały preferencyjne dofinansowanie z programu JESSICA. Nasze województwo jako pierwsze w Polsce rozpoczęło w 2009 r. wdrażanie tej inicjatywy. Z perspektywy lat widać, jak ogromny potencjał mają te projekty. Co ważne, JESSICA koncentruje się na projektach rewitalizacyjnych, w których obok czysto inwestycyjnego elementu bardzo ważny jest aspekt społeczny, mobilizujący lokalną społeczność.

Marek Woźniak
Marszałek Województwa Wielkopolskiego

Zachęcamy także do zapoznania się z wydaniem biuletynu w wersji cyfrowej. Wystarczy zeskanować kod QR lub wejść na stronę www.wrpo.wielkopolskie.pl.

BEZPŁATNA PRENUMERATA

Kolejne numery kwartalnika „Nasz Region” można zaprenumerować, wysyłając e-mail na adres: promocja.wrpo@wielkopolskie.pl z dopiskiem „Zamówienie biuletynu”. W treści prosimy wpisać imię, nazwisko oraz adres, na który zostanie przesłane wydawnictwo.

Partnerstwo dla innowacji

Rozmowa z Hanną Jahns, członkiem gabinetu komisarza UE ds. polityki regionalnej Johannesesa Hahna.

- **Jaka będzie nowa perspektywa 2014-2020? Czy z nowego budżetu polityki spójności powstaną kolejne odcinki autostrad, nowe obwodnice miast, farmy wiatrowe, laboratoria na uniwersytetach? Czy może zyskają dziedziny, które dziś mniej korzystają z unijnej pomocy?**

Kryzys i spowolnienie gospodarcze spowodowały, że możliwości finansowania rozwoju w wielu państwach członkowskich są ograniczone. Dlatego też polityka spójności stała się najważniejszą polityką inwestycyjną na szczeblu europejskim. Inwestycje finansowane w jej ramach są w wielu państwach członkowskich jedynym instrumentem wspierania przedsięwzięć, pomagają im wyjść z kryzysu. W ciągu ostatnich lat polityka spójności ewoluowała z ukierunkowanej na infrastrukturę w politykę inwestycyjną odpowiadającą na kluczowe wyzwania gospodarcze i społeczne. Inwestycje w europejskich regionach są niezbędne do rozwiązania problemów, takich jak bezrobocie czy brak konkurencyjności.

Na pewno te wszystkie wymienione przez pana przykłady inwestycji będą nadal mogły być finansowane ze środków europejskich w nowej perspektywie. Jednak w latach 2014-2020 środki w ramach polityki spójności zostaną skoncentrowane na małej liczbie wzrostowych priorytetów inwestycyjnych. Między 50 a 80 proc. budżetu – w zależności od kategorii regionów – będzie skierowane na działania na rzecz badań i innowacji, agendy cyfrowej, konkurencyjności MŚP i przejścia na gospodarkę niskoemisyjną. Dodatkowo, w ramach tak skoncentrowanych środków, państwa członkowskie będą musiały przeznaczyć co najmniej od 12 do 20 proc. (także w zależności od kategorii regionów) środków na inwestycje wspierające gospodarkę niskoemisyjną. Inwestycje finansowane z Europejskiego Funduszu Społecznego mają przede wszystkim wspierać zatrudnienie, edukację oraz zmniejszać ubóstwo wśród obywateli państw członkowskich.

zaplanowane inwestycje mogły być realizowane najbardziej efektywnie, wprowadzamy dodatkowo pewne warunki, które muszą być spełnione *ex ante* (przed wydatkowaniem środków). Może to być warunek w postaci przygotowania strategii lub np. dokonania transpozycji prawodawstwa UE do prawa krajowego. Ich lista będzie załącznikiem do nowych rozporządzeń.

Inne ważne elementy nowego pakietu rozporządzeń na lata 2014-2020 to wzmocnienie współpracy terytorialnej między regionami

W latach 2014-2020 chcemy położyć nacisk na wskaźniki i wymierne efekty, które przyniosą inwestycje finansowane z pieniędzy europejskich

(transgranicznej, transnarodowej i międzyregionalnej), która daje wyraźną europejską wartość dodaną, a także nacisk na zrównoważony rozwój obszarów miejskich, z obowiązkową alokacją przynajmniej 5 proc. środków z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego na „zintegrowane działania” zarządzane przez miasta.

- **Strategia „Europa 2020” ma ogromne znaczenie dla przyszłości Unii Europejskiej i nowego podejścia do polityki spójności. Czy dokument adresowany do całej Unii można przełożyć na strategię poszczególnych (różniących się od siebie) regionów?**

Absolutnie tak! UE określiła długoterminowe cele dla wzrostu gospodarczego i zatrudnienia w strategii „Europa 2020”. Jednak ich realizacja nie odbędzie się bez udziału europejskich regionów. To one tworzą potencjał rozwojowy Unii Europejskiej. Środki europejskie, które regiony otrzymają w ramach polityki spójności, są własnie

na wsparcie tego potencjału, na budowanie przewag konkurencyjnych, na wspieranie wzrostu gospodarczego i zatrudnienia. Najważniejsze priorytety strategii „Europa 2020” to innowacyjność, małe i średnie przedsiębiorstwa, badania i rozwój, efektywność energetyczna, zatrudnienie,

edukacja czy też zmniejszanie ubóstwa. Priorytety te są przecież jak najbardziej aktualne na poziomie regionalnym. Choćby w Wielkopolsce, która chce być innowacyjnym regionem, chce wierać przedsiębiorczość, zatrudnienie, edukację itd.

Instrumenty zwrotne zwiększają obieg pieniądza inwestycyjnego w gospodarce i dobrze byłoby, żeby instytucje zarządzające środkami europejskimi korzystały umiejętnie z tych możliwości

W latach 2014-2020 chcemy położyć szczególny nacisk na wskaźniki i wymierne efekty, które przyniosą inwestycje finansowane z pieniędzy europejskich. Te powinny być monitorowane i mierzone w sposób zintegrowany na poziomie wszystkich programów. Aby

● **Z różnych stron słyszy się, że w latach 2014-20 będzie trudniej uzyskać dotacje – projekty będą musiały być bardziej złożone, realizowane w partnerstwie i innowacyjne. Czy to właściwy obraz?**

Oczekujemy, że państwa członkowskie i regiony dobrze wykorzystają szansę rozwojową, którą dają im pieniądze europejskie. Polska i polskie województwa realizują to zadanie znakomicie, wdrażając projekty europejskie już od prawie dziesięciu lat! Widzimy, jak ten kraj się zmienia, jak się rozwija, jak zmieniają się potrzeby, wyzwania. Chcemy tych zmian także w podejściu do środków europejskich. Zmieniają się wymagania Komisji, na tym polega reforma polityki na lata 2014-2020. Chcielibyśmy, aby wspierane były projekty innowacyjne, które powstaną i realizowane będą w oparciu o partnerstwo. To będzie dla niektórych wyzwaniem, jednak nie takim, z którym nie będzie można sobie poradzić.

● **Nowością będą dwufunduszowe programy operacyjne. W jakim celu została wprowadzona ta zmiana?**

Rzeczywiście, nowością na lata 2014-2020 będzie możliwość przygotowania programów dwufunduszowych. Nie jest to jednak

dla państw członkowskich zupełna nowość – wracamy do zasad, które funkcjonowały w latach 2000-2006. Dlaczego? Dlatego, żeby za pomocą programów wielofunduszowych, lepiej odpowiadać na wyzwania rozwojowe. I odnosi się to zwłaszcza do programów regionalnych.

● **Czy zwiększy się rola instrumentów zwrotnych? Czy to same regiony zdecydują, czy stawiać na tę formę finansowania?**

Bardzo chcielibyśmy, by rola instrumentów finansowych w latach 2014-2020 wzrosła, przede wszystkim ze względu na nadal dość ograniczone możliwości finansowania inwestycji publicznych z budżetu. Instrumenty zwrotne zwiększają obieg pieniądza inwestycyjnego w gospodarce i dobrze byłoby, żeby instytucje zarządzające środkami europejskimi korzystały umiejętnie z tych możliwości. Jednak to nadal regiony same zdecydują czy stawiać na tę formę finansowania i w jakim zakresie. Żeby je przekonać do stosowania instrumentów zwrotnych, proponujemy różne dodatkowe zachęty: dla przykładu rozszerzyliśmy zakres instrumentów czy też wprowadzamy większe współfinansowanie, jeśli w danym priorytecie (np. wsparcie dla MŚP) region stosować będzie tylko formy zwrotne.

● **Rząd i regiony już myślą o negocjacjach swoich programów z Komisją Europejską. Jak do tego przygotowuje się Komisja Europejska? Jak przedstawia się harmonogram tego procesu?**

Jesteśmy coraz bliżej zakończenia prac nad nowymi rozporządzeniami. Dzisiaj wypracowany przez grupę roboczą w Radzie kompromis przyjęli eurodeputowani z Komisji Rozwoju Regionalnego. Czekają nas jeszcze plenarne głosowanie w Parlamencie Europejskim – prawdopodobnie 19 listopada, a następnie ostateczne głosowanie w Radzie. Oznacza to, że rozporządzenia będą gotowe i wejdą w życie z dniem 1 stycznia 2014 r. Równoległe do prac legislacyjnych w Radzie i Parlamencie Europejskim służby Komisji prowadzą nieformalny dialog z państwami członkowskimi na temat Umowy Partnerskiej i programów operacyjnych. Zarówno Umowa, jak i programy operacyjne, powinny przedstawiać szczegółowe i jasne strategie, w co chcemy inwestować środki europejskie. Rozmowy są bardzo zaawansowane, dyskutujemy o najważniejszych zadaniach strategicznych, na jakich priorytetach skoncentrować środki, jakie zastosować wskaźniki itp. Myślimy wspólnie o zmianach w systemach instytucjonalnych w niektórych państwach członkowskich oraz o warunkach *ex ante*, jakie trzeba spełnić, by móc realizować projekty.

Jeśli chodzi o Wielkopolskę, to regionalny program operacyjny na lata 2007-2013 ma się dobrze: na 91 proc. środków podpisano umowy, wypłacono 72 proc. alokacji. To wyżej niż średnia krajowa (odpowiednio 89 i 57 proc.). Niektóre obszary, tj. dostęp do szerokopasmowego Internetu, rozwój mikroprzedsiębiorstw czy też zwiększenie wykorzystania odnawialnych źródeł energii wymagają od instytucji zarządzającej szczególnej uwagi. Jednocześnie region kończy prace nad projektem nowego regionalnego programu operacyjnego na lata 2014-2020. Oczekujemy na jego przekazanie i oficjalne rozpoczęcie negocjacji.

Rozmawiał **Andrzej Szoszkiewicz**

Design w praktyce

Luksusowe samochody, wyszukane meble i elementy wystroju wnętrz – to zwykle z tymi przedmiotami kojarzy się nam design. Wielu być może się zdziwi, że ten sam skomplikowany proces projektowania przechodzą także opakowania czy siedziska tramwajowe.

FOT. JANUSZ TATARIEWICZ (3X)

Fotele firmy STER, projekt Krzysztofa Kwiatkowskiego, jeżdżą w pojazdach na całym świecie

Pasażerowie rzadko zastanawiają się, jak powstają fotele do autobusów, tramwajów czy pociągów. Fotele mają decydujący wpływ na naszą ocenę estetyki pojazdów. Ale jednocześnie są produktem skomplikowanym pod względem konstrukcyjnym i materiałowym. – Przepisy unijne zmuszają producentów do zmniejszania masy pojazdów – wyjaśnia dr Krzysztof Kwiatkowski, projektant i wykładowca na Uniwersytecie Artystycznym w Poznaniu. – Żywotność autobusów w transporcie miejskim wynosi 15 lat. Dzięki „odchudzeniu”

pojazdów można w dłuższym czasie uzyskać pokaźne oszczędności wynikające ze zmniejszenia zużycia paliwa. Korzyści jest więcej – mniejsze spalanie oznacza spadek emisji zanieczyszczeń, zmniejszona masa pojazdu wpływa na wolniejsze zużywanie się podzespołów i na spadek nacisku kół na jezdnię.

Zaprojektowane w Wielkopolsce

Fotele wyprodukowane przez firmę STER w Szamotułach jeżdżą w pojazdach

komunikacji miejskiej w całej Europie, USA, krajach Bliskiego Wschodu, a nawet w Australii. Firma umiejętnie korzysta z Wielkopolskiego Regionalnego Programu Operacyjnego. Pozyskała m.in. dotacje na uruchomienie produkcji nowych foteli MX i udoskonalenie fotela 6MS, a także na wdrożenie innowacyjnej technologii tapicerowania. Obecnie spółka wprowadza na rynek nową serię siedzeń (8MA, 8MU i 8MS, 8MV, 8MP) przeznaczonych dla znanych producentów autobusów. Coraz więcej foteli realizowanych jest w technologii ultra light, co pozwala na zmniejszenie masy własnej pojazdów.

Krzysztof Kwiatkowski, który od kilku lat współpracuje z firmą STER, tłumaczy, że projektant jest mocno ograniczony wymogami stawianymi przez normy i oczekiwania klientów. Istotne są presja na obniżenie kosztów i szybkość montażu nowego produktu. Oprócz technicznych aspektów liczy się emocjonalny wymiar ergonomii. – Chodzi o to, byśmy czuli się zachęcani do wypróbowania, czy fotel jest rzeczywiście taki wygodny, jak się nam wydaje – mówi projektant.

STER dzięki wsparciu z Wielkopolskiego Regionalnego Programu Operacyjnego utworzył własny ośrodek badawczo-rozwojowy (OBR STER). To, co projektant stworzył i obliczył w komputerze, weryfikuje maszyna zniszczeniowa. Laboratorium wykonuje nie tylko testy (symulacja zderzeń, badania palności i szybkości zużycia się materiałów), ale też bada zgodność z przepisami, żeby można było przeprowadzić homologację nowego produktu na docelowym rynku.

Goccia, czyli kropla

– Firmom często wydaje się, że design to jakiś niedostępny świat. I dopiero kiedy zaczną współpracę z projektantem, dostrzegają znaczący wkład w tworzenie jakości produktów – uważa dr Marcin Konicki, projektant i pracownik Uniwersytetu Artystycznego w Poznaniu. Projektował m.in. dla firm STER, Paged, Vox, Marmorin, Nuzzi Collezione i nie chce się zamykać w jednej wąskiej dziedzinie. Wchodzenie

Umywalka Goccia zaprojektowana przez Marcina Konickiego dla spółki Marmorin

w inne obszary projektowania wzbogaca warsztat designera i pozwala na pełniejsze wykorzystywanie doświadczenia.

Ostatnio Konicki zrealizował projekt Goccia (wanna i umywalka) dla firmy Marmorin ze Wschowy, również wdrażającej nowe technologie i produkty dzięki wsparciu z WRPO. – Zwykle to inicjatywa wychodzi od biznesu, ale tym razem najpierw powstała koncepcja, zainspirowana zjawiskiem przelewania się wody. Dopiero po opracowaniu szkiców i komputerowych modeli 3D zacząłem szukać firmy – opowiada projektant. – Moim potrzebom i oczekiwaniom sprostała tylko jedna firma. Po kilku telefonach i rozmowach udało mi się doprowadzić do spotkania z prezesem firmy Marmorin. Właścicielowi spodobał się ten projekt i dał zielone światło na jego realizację. Po pół roku powstał prototyp w skali 1:1, na którym można było przeprowadzić badania ergonomii.

Premiera produktów Goccia odbyła się w marcu 2013 r. we Frankfurcie nad Menem podczas największych targów łazienkowych ISH 2013, na których produkt wzbudził ogromne zainteresowanie. Projekt wciąż ewoluuje.

Przyjmując angaż na uczelni, Marcin Konicki postawił sobie za cel, że nie może się ograniczać tylko do dydaktyki. – Design jest żywą dziedziną. Nie mógłbym uczyć młodych ludzi projektowania, nie będąc czynnym projektantem – stwierdza. Taka postawa jest inspirująca dla studentów.

Przemysł potrzebuje projektantów

Sylwester Szymański, student Uniwersytetu Artystycznego w Poznaniu, projektowania na potrzeby biznesu posmakował podczas praktyki w Niemczech. – Tam cały semestr pracuje się z przemysłem. Takie praktyki są bezcenne. Niemcy kładą duży nacisk na współpracę w zespole – pomaganie sobie nawzajem – wyjaśnia. Podczas

wymiany studenckiej w Niemczech opracował prototyp klucza do auta dla koncernu samochodowego. Wraz z innymi studentami miał okazję uczestniczyć w całym procesie, który przechodzi designer – od pierwszych koncepcji, szkiców, modelu komputerowego, aż po prototyp.

Tego typu praktyki są korzystne również dla firm, które mają pierwszeństwo w wy-

Podobnie jak dojrzały projektanci próbują sił w produkcji zaprojektowanych przez siebie przedmiotów, m.in. lamp w kształcie choinki. Wspólnie ze znajomym przymierza się do wprowadzenia na rynek tego typu produktów.

Siła współpracy

– Projektanci pracują w zespołach interdyscyplinarnych, razem z konstruktorami, technologami, ekspertami od badania wytrzymałości, a w pewnych momentach również z marketingowcami – mówi Krzysztof Kwiatkowski. – W firmie STER proces projektowania cały czas nadzoruje prezes, który ma wyjątkowo dobrą wiedzę na temat produktów wytwarzanych przez spółkę.

Współpraca w teamie jest kluczowa w projektowaniu. Trzeba umieć nie tylko stworzyć ładne formy czy dobrze szkicować, ale także tę wizję urzeczywistnić wspólnie z innymi ludźmi. Dobitnie tego dowodzi projektowanie bardziej złożonych produktów, jak auta.

– Współpraca z technologami nie kończy się na etapie testów. Podczas uruchamiania

KONTENER POMYSŁÓW

Promocja regionalnej gospodarki, w tym udział firm w targach i wystawach, wspierana jest ze środków WRPO. Od kilku lat z inicjatywy Urzędu Marszałkowskiego Województwa Wielkopolskiego design z naszego regionu jest obecny na największej wystawie wzornictwa w Mediolanie. Zaprezentowaną tam ekspozycję PackDesign from Wielkopolska można było obejrzeć podczas ostatnich Światowych Dni Innowacji w Poznaniu.

korzystaniu innowacji opracowanych przez studentów. Podczas zagranicznych praktyk opracował projekt słuchawek, którego na razie nie może nigdzie prezentować. Pomysłem zainteresował się znany producent Sennheiser. – Firma kupiła ode mnie tę ideę i pracuję nad nią dalej. Mam nadzieję, że coś z tego wyniknie i będę mógł niebawem zaprezentować ten projekt – mówi Szymański.

seryjnej produkcji pojawiają się problemy techniczne, które skutkują zmianą detalu, np. kształtu mocowań – dodaje dr Krzysztof Kwiatkowski i podsumowuje: – Wzornictwo to gra zespołowa. Bez dobrego zespołu można zapomnieć o produkcji.

Jerzy Gontarz

Pełna wersja tekstu wraz z galeriami zdjęć i filmem w cyfrowej wersji biuletynu.

Projekt semestralny Sylwestra Szymańskiego zrealizowany wspólnie z Volkswagenem

Instrumenty odnawialne: wiecznie zielone drzewo

➔ Województwo wielkopolskie jako pierwsze w Polsce rozpoczęło w 2009 r. wdrażanie inicjatywy JESSICA. Z perspektywy tych czterech lat widać, jak ogromną wartość dodaną niosą projekty wspierane ze środków programu. Często stanowią one zaczyn, dzięki któremu dany, nierzadko zdegradowany teren zaczyna tętnić życiem, a wokół inwestycji zaczynają pączkować kolejne. Na taki pozytywny efekt liczy między innymi Gniezno i Jarocin.

Inicjatywę JESSICA charakteryzuje duża różnorodność projektów miejskich, które mogą zostać wsparte preferencyjnymi pożyczkami. Do tej pory zwrotne finansowanie otrzymały takie inwestycje jak np. modernizacja budynku przemysłowego w Poznaniu i utworzenie w nim obiektu biurowego, adaptacja starej gazowni na cele kulturalno-oświatowe w Koźminie Wielkopolskim, a w Gnieźnie modernizacja targowiska miejskiego. Dzięki tym projektom mieszkańcy wspomnianych miast uzyskują lub już uzyskali dostęp do nowych usług w zrewitalizowanej przestrzeni.

Kolejka chętnych

Taka właśnie jest JESSICA: łączy aspekty czysto komercyjne, umożliwiające spłatę pożyczki, z misją zmieniania otoczenia na lepsze. Każda inwestycja zawiera elementy społeczne, pożądane z punktu widzenia lokalnej społeczności. Projekty muszą wpisywać się w szeroko rozumianą potrzebę rewitalizacji obszarów dysfunkcyjnych oraz inwestycje w instytucje otoczenia biznesu.

Zachętą do dodatkowych działań na styku przestrzeni komercyjnej i publicznej są bezkonkurencyjne warunki finansowania po-

życzek w ramach inicjatywy: są one udzielane bez jakichkolwiek opłat i prowizji, ich oprocentowanie ustalone jest na podstawie stopy referencyjnej NBP, może być jednak pomniejszone o „wskaźnik społeczny” (maks. do 80 proc.). Dodatkowo charakteryzuje je długi okres spłaty (do 20 lat) i karencja w spłacie kapitału do 4 lat. Nic dziwnego, że chętnych z każdym rokiem przybywa. Dotychczas udzielono 25 pożyczek na ponad 274 mln zł. Cała pula dla Wielkopolski w ramach inicjatywy zamyka się w kwocie ok. 66 mln euro.

Wiecznie zielone drzewo

Radosław Krawczykowski, dyrektor Departamentu Wdrażania Programu Regionalnego podkreśla jednak, że analogiczne inicjatywy na pewno pojawią się w nowej perspektywie finansowej. – Chcemy też, by środki ze spłacanych pożyczek zostały w regionie i wspierały kolejne ciekawe projekty miejskie. To takie nasze wiecznie zielone drzewo: źródło odnawialnego kapitału, ale i pozytywnej energii. Widać wyraźnie, jak skutecznie JESSICA wydobywa uśpiony potencjał miejsc, które były przez lata zaniedbane, a teraz znów zaczynają tętnić życiem – zauważa Radosław Krawczykowski.

Wydawnictwo, marzenia i wolontariat

➔ Już nie opuszczony biurowiec i hala warsztatowa. Niszczący pustostan mógł podzielić los innych tego typu miejsc, gdzie proporcjonalnie do tempa degradacji nasilały się zjawiska patologiczne.

To już, na szczęście, przeszłość. Dzięki preferencyjnemu finansowaniu z inicjatywy JESSICA (wartość inwestycji 2,3 mln zł, kwota pożyczki 1,5 mln zł) niebywalemu przeobrażeniu uległ sam obiekt i jego okolica. Z początkiem roku przeniesie się tu zespół Południowej Oficyny Wydawniczej (POW). Nowoczesny obiekt pomieści m.in. centrum zarządzania lokalnymi portalami informacyjnymi, siedzibę redakcji „Gazety Jarocińskiej” i miesięcznika „Więści Rolnicze” oraz Laboratorium Nowych Technologii Medialnych, które stworzy interaktywny lokalny tygodnik. – Liczymy na to, że tchniemy w to miejsce życie, dając impuls do ożywienia gospodarczego i społecznego – mówi Piotr Piotrowicz, prezes

zarządu Południowej Oficyny Wydawniczej. Projekt objął przede wszystkim zakup nieruchomości (837 tys. zł), prace adaptacyjne (ponad 737 tys. zł) i wyposażenie biurowca. Finansowanie pozwoliło także na inwestycje IT (sieć, serwery, komputery i oprogramowanie) oraz wyposażenie Laboratorium Nowych Technik Multimedialnych (55 tys. zł).

Pod nowy adres przeniesie się też założona i prowadzona przez POW Fundacja Ogród Marzeń wraz z ośrodkiem szkolenia wolontariatu. Głównym jej celem jest budowanie lokalnej wspólnoty i propagowanie postaw prospołecznych, szczególnie wśród młodzieży. Projekty fundacji służą przede wszystkim uwrażliwieniu na cierpienie i pro-

blemy sąsiadów oraz zachęcaniu innych do niesienia wzajemnej pomocy. Fundacja prowadzi m.in. „Kuznię Młodych Talentów” – program stypendialny dla uczniów ziemi jarocińskiej oraz program „Podziel się talentem” (zdolni uczniowie wcielają się w rolę nauczyciela młodszych kolegów). Weseli Ogródnicy, czyli wolontariusze fundacji, na co dzień pomagają chorym i niepełnosprawnym dzieciom, a w pierwszą niedzielę wiosny organizują masową zbiórkę pieniędzy na ten cel.

Fundacja jest też organizatorem i koordynatorem wielu lokalnych akcji, m.in. projektu „Znak szczególnie, czyli największy głąn na świecie”. Ogromny, kultowy but, symbol młodzieżowej kontestacji i jarociń-

skiego festiwalu, łączy pokolenia, tworząc identyfikację artystyczną miasta. Instalacja jest jednym z ulubionych tutejszych motywów fotograficznych.

– Mieszkańcy zaangażowali się w wykonanie ubranka z wełny, którym glan został przyodziany, a z okazji Święta Narodowego młodzież wyposażyła but w białoczerwone sznurowadła – opowiada Piotrowicz. Fundacja zamierza w kolejnych latach rozwijać projekt „Znak szczególny” i realizować inne projekty artystyczne, których głównym bohaterem będzie glan.

Nowa, większa siedziba pozwoli też POW na realizację ambitnych założeń biznesowych. Jednym z nich jest uczynienie miesięcznika „Wieści Rolnicze” pismem o ogólnopolskim zasięgu. Obecnie „Wieści” docierają do mieszkańców wszystkich powiatów Wielkopolski i trzech w województwie dolnośląskim. Od listopada pismo dystrybuowane będzie także na terenie województwa opolskiego.

– Po przejściu na dystrybucję ogólnopolską nakład pisma wynosił będzie co najmniej 60 tys. egzemplarzy. Do rozprowadzania pisma na terenie całego kraju wykorzystany zostanie nowy system dystrybucji polegający na współpracy firm i instytucji

FOT. POLUDNIOWA OFICyna WYDAWNICZA SP. Z O.O.

Nowoczesny obiekt pomieszczenia m.in. centrum zarządzania lokalnymi portalami informacyjnymi i siedzibę redakcji „Gazety Jarocińskiej”

z obszaru obsługi rolnictwa. Dzięki niemu pismo docierać będzie do rolników w całej Polsce – mówi prezes Piotrowicz.

Wydawnictwo stawia też na rozbudowę lokalnych portali informacyjnych: strony internetowe wydawanych gazet przekształca się w niezależne nośniki informacji lokalnej. Taka ewolucja pozwoli poszerzyć i uatrakcyjnić zawartość serwisów, a POW da nowe możliwości rozwoju oferty reklamowej oraz dodawania nowych funkcjonalności, np. informatora o firmach w regionie, któ-

ry ma liczyć docelowo 7 tys. wpisów. POW chce też czerpać przychody z wynajmu sali konferencyjnej w nowej siedzibie. Projekt „Budowa Multimedialnego Centrum Komunikacji Południowej Oficyny Wydawniczej, siedziby redakcji Gazety Jarocińskiej i zarządu spółki wraz z pomieszczeniami Fundacji Ogród Marzeń i ośrodkiem szkolenia wolontariatu” zakończy się na początku przyszłego roku.

Małgorzata Remisiewicz

Zakupy, kawa i... seans teatralny

Konsumenci coraz częściej poszukują zdrowej żywności, wymieniają się między sobą informacjami o sprawdzonych sprzedawcach warzyw, owoców czy mięsa. Jednocześnie cenią sobie wygodę robienia zakupów. Z myślą o ich potrzebach Gniezno postanowiło gruntownie odnowić miejskie targowisko.

FOT. ZARZĄD GOSPODAROWANIA LOKALAMI

Rewitalizacja targu sprawi, że będzie mógł konkurować z dyskontami, stanie się miejscem spotkań, wymiany informacji i odpoczynku

Targ zlokalizowany przy placu 21 Stycznia, w centrum miasta, zawsze pełnił w Gnieźnie ważną rolę – nie tylko handlową, ale także integrującą lokalną społeczność. – Rewitalizacja sprawi, że będzie jeszcze skuteczniej mógł konkurować z dyskontami i sklepami wielkopowierzchniowymi, będąc jednocześnie miejscem spotkań, wymiany informacji, odpoczynku – tłumaczy Mariola Landowska, dyrektor Zarządu Gospodarowania Lokalami (ZGL) w Gnieźnie.

Projekt został podporządkowany temu celowi: pojawią się nowe udogodnienia dla handlujących i kupujących oraz nowe funkcje i przestrzenie publiczne wykorzystujące architektoniczny i historyczny potencjał tego urokliwego miejsca. Projektanci zastosowali oryginalne rozwiązanie – samo targowisko zostało wyniesione o jeden poziom w górę, a plac dolny, znajdujący się na obecnym poziomie terenu, będzie służył miastu i jego mieszkańcom jako miejsce czasowych wystaw, imprez, scena teatrów ulicznych itp. Nawierzchnia placu została

uksztaltowana w taki sposób, by „wskazywać” kierunek na kościół św. Wawrzyńca i optycznie połączyć teren ze skwerem przed świątynią. Plac skryje podziemny parking dla sprzedających i kupujących, na który można będzie zjechać dużą windą (ponad 1000 kg udźwigu).

Samo targowisko zostało podzielone na dwie części – wschodnią, większą, targową, oraz zachodnią – widokową. Wschodnią stronę wypełnią modułowe stragany i nawiązujące do nich formy kioski kwiatowe i wielobranżowe. Powstanie 109 zamkniętych straganów, 16 kiosków kwiatowych oraz 38 stołów. Punkty handlowe zostały skupione w grupach umożliwiających łatwy

podział (sekcja spożywcza, przemysłowa, etc.) oraz łatwy przepływ kupujących. Część zachodnia, wzbogacona o interesującą małą architekturę, będzie zaś stanowić przestrzeń rekreacyjną, gastronomiczną oraz miejsce spotkań.

Mariola Landowska zwraca uwagę na to, że inwestycja jest nie tylko największą z realizowanych obecnie w mieście, ale także najbardziej wymagającą, z uwagi na lokalizację targowiska – w samym sercu pierwszej stolicy Polski. – Około miliona złotych w budżecie projektu przewidzieliśmy na prace archeologiczne. Każdy skarb wydobyty przy okazji prac budowlanych – a jest ich naprawdę bardzo dużo – cieszy nas

podwójnie, bo nie mamy zbyt wiele zabytkowych eksponatów – mówi dyrektor ZGL.

Wartość inwestycji oszacowano na 7,6 mln zł. Jej realizacja była możliwa dzięki pozyskaniu środków z inicjatywy JESSICA. – Wcześniej staraliśmy się o środki z programu „Mój Rynek”, ale nie spełnialiśmy kryteriów podmiotowych – „Mój Rynek” dedykowano miastom poniżej 50 tys. mieszkańców. JESSICA znakomicie wypełnia tę lukę finansowania dla większych ośrodków – mówi Mariola Landowska.

Prace ruszyły wiosną 2013 r., obecnie są na półmetku. Targowisko powinno otworzyć swoje podwoje wiosną 2014 r.

Małgorzata Remisiewicz

FOT. ARCHIWUM UMWW

Radosław Krawczykowski, dyrektor Departamentu Wdrażania Programu Regionalnego:

W nowej unijnej perspektywie finansowej 2014-2020 instrumenty zwrotne odegrają istotną rolę, dlatego tak cieszymy się, że Wielkopolska należy do liderów pod względem skuteczności wykorzystania środków z inicjatyw JEREMIE i JESSICA w obecnym okresie programowania. W przypadku JEREMIE udało nam się, jako pierwszemu regionowi w Polsce, wykorzystać całość dużej alokacji (501 mln zł) – dokonaliśmy więc jednokrotnego obrotu środków. Dzięki inicjatywie JEREMIE podpisano już prawie 5 tys. umów z przedsiębiorcami o bardzo różnym profilu i potrzebach – od start-upów (to ok. 30 proc. projektów) po skomplikowane projekty inwestycyjne. Ze względu na odnawialność całego mechanizmu ogłaszane są kolejne konkursy na pośredników finansowych, co umożliwia udzielanie następnych pożyczek bądź poręczeń dla mikro-, małych i średnich firm z Wielkopolski.

Dzięki inicjatywie JEREMIE udało się w Wielkopolsce wesprzeć w istotny sposób rozwój sektora MŚP. Sukces JEREMIE to nie tylko zasługa konstrukcji inicjatywy, ale

także zaangażowania pośredników finansowych. Wdrożenie inicjatywy JEREMIE pozwoliło nam skutecznie wypełnić lukę finansową w regionie, która dla małych firm, zwłaszcza start-upów, była przez lata poważną barierą dla ich rozwoju.

Tektura, za którą można ręczyć

➔ W ramach inicjatywy JEREMIE przedsiębiorcy mogą liczyć na korzystne poręczenia kredytów niedostępnych na komercyjnym rynku usług finansowych. To obniża koszty, produkcja staje się bardziej opłacalna, a przedsiębiorstwo konkurencyjne. Firma TEK-PRO Paweł Kuta z Krzywinia skorzystała dotychczas z trzech kredytów poręczanych w ramach inicjatywy JEREMIE.

TEK-PRO to przedsiębiorstwo młode, działa dopiero od drugiej połowy 2010 r. Produkuje głównie tekturę falistą dwuwarstwową w rolach i arkuszach (przekładki tekturowe). To najbardziej popularny materiał wykorzystywany w celach zabezpieczających lub amortyzujących, stosuje się go podczas transportu np. mebli, sprzętu AGD itp. Tektura doskonale nadaje się również do ochrony powierzchni przy pracach remontowych. Ze względu na ozdobny charakter znajduje zastosowanie również jako wypełniacz opakowań okolicznościowych.

W tej branży panuje ogromna konkurencja. Aby się utrzymać na rynku, trzeba

oferować produkt najwyższej jakości i nieustannie inwestować w rozwój. Dla Pawła Kuty możliwość uzyskania poręczeń z programu JEREMIE okazała się doskonałą okazją, by zrealizować cele, jakie postawił przed swoją firmą: przede wszystkim rozbudowę zakładu oraz poszerzenie oferty handlowej o tekturę falistą trzywarstwową i pięciowarstwową. TEK-PRO skorzystała dotychczas z trzech kredytów poręczanych w ramach inicjatywy JEREMIE. Jeden z nich pozwolił na rozbudowę maszyny o możliwość produkcji tektury falistej trzywarstwową (kwota: 344 tys. zł, poręczenie: 145,1 tys. zł). Tektura falista dwuwarstwo-

FOT. MACIEJ ZAKRZEWSKI

FOT. MACIEJ ZAKREWSKI

Przedsiębiorstwo TEK- PRO poszerzyło ofertę handlową o tekturę falistą trzywarstwową i pięciowarstwową

wa składa się z papieru zewnętrznego oraz warstwy falowanej, najnowszy produkt natomiast – tektura trzywarstwową – to dwa arkusze zewnętrzne gładkiego papieru i jeden wewnętrzny, zwany falą. To najbardziej uniwersalny materiał używany przy produkcji opakowań jednostkowych i zbiorczych. Jego zaletą, jakiej nie posiada tektura dwuwarstwową, jest możliwość wykonywania estetycznych i efektownych nadruków na całej powierzchni opakowania.

– Rozbudowa maszyny zwiększyła nasze możliwości dostosowania się do potrzeb klienta – mówi właściciel, Paweł Kuta. – Naszą siłą jest zdolność szybkiego i elastycznego reagowania na potrzeby zarówno małego odbiorcy, jak i dużej fabryki.

Dlaczego właśnie JEREMIE? Bo jest to program skrojony dokładnie na miarę takich firm jak TEK-PRO: mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw, które dopiero rozpoczęły działalność, nie posiadają dłu-

giej historii kredytowej lub wystarczających zabezpieczeń do ubiegania się o kredyt w komercyjnych instytucjach finansowych. W ramach programu przedsiębiorcy mogą liczyć na tańsze niż komercyjne poręczenie kredytu (prowizja do 0,5 proc. kwoty poręczenia, bez kwoty minimalnej), uproszczoną procedurę udzielania poręczenia, szybsze ustanowienie zabezpieczeń oraz możliwość uzyskania większego kredytu. Środki uzyskane w ramach JEREMIE mogą być przeznaczone na określony katalog wydatków, w tym modernizację parku maszynowego, zakup maszyn i urządzeń oraz wdrażanie nowych technologii.

Dzięki rozbudowie maszyn do produkcji tektury przedsiębiorstwo TEK-PRO poszerzyło ofertę handlową i umocniło swoją pozycję w branży. Właściciel firmy podkreśla również duże znaczenie takiej produkcji dla ochrony środowiska: – Tektura z naszej oferty wytwarzana jest z ekologicznego papieru makulaturowego, który nadaje się do powtórnej obróbki lub ulega biodegradacji. Papier makulaturowy to tworzywo przyjazne środowisku – mówi Paweł Kuta. – Recykling tony papieru pozwala zaoszczędzić 17 drzew i 26,5 tys. litrów wody potrzebnej do jego produkcji – dodaje właściciel TEK-PRO.

Dorota Hammermeister

Lody pełne JEREMIE

➔ Nisko oprocentowane kredyty odnawialne dla małych i średnich przedsiębiorstw dostępne są dla każdego, kto chce i potrafi po nie sięgnąć – przekonuje Jadwiga Janicka, właścicielka przedsiębiorstwa POLTOM z Piły, które w ostatnich latach umocniło swoją pozycję na lokalnym rynku dzięki umiejętnemu wykorzystaniu funduszy europejskich.

Małe rodzinne przedsiębiorstwa często potrafią doskonale wykorzystywać możliwości, jakie dają fundusze europejskie. Połączenie ciężkiej pracy ich właścicieli z korzystnymi instrumentami finansowymi takimi jak JEREMIE pozwalają rozwijać działalność poprzez zwiększenie konkurencyjności, dywersyfikację produkcji czy też rozbudowę sieci sprzedaży. Przedsiębiorstwo Wielobranżowe POLTOM od 35 lat zajmuje się produkcją lodów i wyrobów cukierniczych. Pierwsza firmowa lodziarnia „Śnieżynka” powstała w 1978 r. w Pile. Dziś firma serwuje desery i ciasta własnej produkcji w sześciu kawiarniach lodowych, także w Trzciance i Wałczu. Wszystkie działają pod tą samą nazwą, bo „Śnieżynka” stała się już rozpoznawalną lokalną marką.

Firma POLTOM serwuje desery i ciasta własnej produkcji w sześciu kawiarniach lodowych

FOT. ARCHIWUM POLTOM

FOT. ARCHIWUM POLTOM

W kawiarniach można wypić kawę, herbatę, zjeść deser lub kawałek ciasta

W kawiarniach można wypić dobrą kawę i herbatę, zjeść deser lub kawałek ciasta, a przede wszystkim skosztować sztandarczego produktu, czyli tradycyjnych lodów gałkowych. Gwarancją jakości jest fakt, że cukiernie firmy POLTOM sprzedają wyroby własnej produkcji.

Firma budowała swoją pozycję przez długie lata. Jej właścicielka, Jadwiga Janicka, nie ukrywa, że do przyspieszenia rozwoju przyczyniło się wykorzystanie możliwości, jakie otwarto przed polskimi przedsię-

biorstwami po wejściu do Unii Europejskiej. Pierwsze dofinansowanie POLTOM uzyskał w latach 2008-2009 w ramach WRPO. Wówczas wyposażono w niezbędne maszyny i urządzenia dwie nowo otwarte lodziarnie w Pile. Osiągnięty przez nowe lodziarnie sukces sprawił, że właścicielka postanowiła poszerzyć sieć lokali i wyjść z ofertą także do innych miejscowości – wybór padł na Trzciankę i Wątcz. Było to możliwe dzięki finansowaniu z inicjatywy JEREMIE – zbudowano i całkowicie wyposażono lo-

dziarnię w Trzciance, zakupiono niezbędne maszyny i urządzenia do nowej pracowni cukierniczej oraz wyspy cukierniczej w Pile. Od 2012 r. prowadzona jest modernizacja i doposażenie najstarszej pilskiej lodziarni „Śnieżynka”.

Jadwiga Janicka szacuje, że w ciągu ostatnich 5 lat jej firma uzyskała z funduszy europejskich ok. 800 tys. zł dotacji bezzwrotnych i ok. 1,8 mln zł z programu JEREMIE. Chwali JEREMIE za niskie oprocentowanie, jakiego nie uzyska się w żadnym banku, i fakt, że można jednocześnie, w trakcie spłaty jednej pożyczki, realizować kolejny projekt finansowany tym sposobem. Jeśli przedsiębiorstwu brak zabezpieczenia kredytu lub jest ono niewystarczające, można bez trudu uzyskać poręczenie. Jeszcze jedno bardzo podoba się pani Jądwidzie: – Przy obsłudze JEREMIE pracują kompetentni młodzi ludzie, to zadziwiające, jak wszystko jest zawsze szybko i dobrze załatwione.

POLTOM to firma rodzinna, dająca pracę 33 osobom w regionie, w którym o pracę niełatwo. Dzięki funduszom europejskim w trudnych dla przedsiębiorców czasach nie tylko utrzymuje się na rynku, ale rozszerza swoją działalność.

– Zwiększyliśmy zakres inwestycji, korzystamy z najnowocześniejszego sprzętu, o jakim kiedyś nie mogliśmy nawet marzyć. Zwiększyliśmy park samochodowy, rozszerzyliśmy ofertę o całkiem nowe produkty i zdobyliśmy kolejne rynki zbytu – opowiada właścicielka przedsiębiorstwa.

Dorota Hammermeister

FOT. ARCHIWUM WARP SP. Z O.O.

Paweł Jodko, dyrektor Funduszu Pożyczkowego WARP Sp. z o.o.:

Od 2010 r. udzieliliśmy 725 pożyczek na łączną kwotę prawie 140 mln zł. W grupie pożyczkobiorców dominują mikroprzedsiębiorstwa oraz firmy działające dłużej niż rok. Cieszy nas jednak coraz większe zainteresowanie instrumentami zwrotnymi wśród młodych stażem firm, które za naszym pośrednictwem zyskały na rozwój już 28 mln zł (254 pożyczki w ramach produktu START-UP). Tendencję wzrostową wykazuje też nowy produkt pożyczkowy – INNOVA (10 pożyczek na łączną kwotę ponad 17 mln zł). Środki z inicjatywy JEREMIE są i będą dostępne u nas w trybie ciągłym, również w 2014 r. Co więcej, jestem przekonany, że 2014 będzie właśnie rokiem inicjatywy JEREMIE, a atuty instrumentów zwrotnych docenią także te firmy, które do tej pory aplikowały o dotację. Pomimo tak dużego doświadczenia w udzielaniu pożyczek wciąż jesteśmy otwarci na spostrzeżenia przedsiębiorców. Podczas bezpośrednich kontaktów z nimi, np. w trakcie konferencji, szkoleń czy różnego rodzaju eventów otrzymujemy informację zwrotną, dzięki której możemy tworzyć najbardziej dopasowane do rynku produkty.

W konsekwencji nowy rok powitamy z kolejnym produktem dla „start-upów”, którego atrakcyjne warunki powinny zadowolić wszystkich zainteresowanych. Oprocentowanie będzie kształtować się na poziomie 2 proc., maksymalna kwota jednostkowej pożyczki wyniesie 300 tys. zł. Nie będziemy wymagać zabezpieczeń o charakterze rzeczowym – wystarczy np. poręczenie, cesja wierzytelności czy weksel in blanco. Wszystkich zainteresowanych zapraszamy do odwiedzenia naszego Biura Obsługi Klienta i składania wniosków.

Wielkopolska w nowej perspektywie

Gotowy jest wstępny projekt Wielkopolskiego Regionalnego Programu Operacyjnego na lata 2014-2020 (WRPO 2014+). Dokument poddany został społecznym konsultacjom, które odbyły się w Kaliszu, Koninie, Lesznie, Pile i Poznaniu.

FOT. ARCHIWUM UMWW

Konsultacje społeczne odbyły się m.in. w Koninie

Plonem ogólnowojewódzkiej debaty nad projektem jest ponad 200 uwag zgłoszonych w trakcie dyskusji lub drogą mailową. Na ostateczny kształt najważniejszego dla Wielkopolski w kolejnej unijnej perspektywie finansowania dokumentu, oprócz uwag zgłoszonych przez uczestników konsultacji, wpływ będą mieć także wnioski wynikające z przygotowywanej obecnie Prognozy oddziaływania na środowisko projektu WRPO 2014+ oraz ocena „ex ante” programu.

– W nowym okresie finansowania realizacja programu będzie trudniejsza zarówno dla jednostek zarządzających jak i beneficjentów. Unia Europejska nakłada na wszystkich więcej obowiązków, na przykład dotyczących realizacji unijnych priorytetów wynikających ze strategii „Europa 2020”. Za kluczowe uznano w niej m.in. kwestie

ochrony klimatu oraz działania związane z ożywieniem europejskiego rynku pracy. Dla Wielkopolski nadal priorytetowe pozostają zadania związane z budową dróg, ochroną kultury i dziedzictwa kulturowego oraz rozwój turystyki. Uzyskanie potrzebnych na te cele pieniędzy będzie jednym z tematów negocjacji z Komisją Europejską – mówi marszałek Marek Woźniak podczas spotkania konsultacyjnego w Poznaniu.

Dwa w jednym

Celem głównym programu jest poprawa konkurencyjności i spójności województwa. Tym, co zasadniczo odróżnia obecny projekt WRPO od poprzedniego, jest założenie finansowania zadań z dwóch różnych źródeł – Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego oraz Europejskiego Funduszu Społecznego.

Całkowita alokacja dla Wielkopolski w ramach WRPO 2014+ wynosi 2 mld 196 mln euro. Wielkopolska należy do województw, które otrzymały najwięcej pieniędzy na program regionalny, zajmując pod tym względem trzecie miejsce po województwach śląskim i małopolskim.

Spośród dziesięciu osi priorytetowych zawartych w WRPO 2014+ sześć finansowanych będzie z EFRR, a pozostałe cztery z EFS.

Osie priorytetowe to: Innowacyjna i konkurencyjna gospodarka, Społeczeństwo informacyjne, Energia, Środowisko, Transport, Rynek pracy, Włączenie społeczne, Edukacja, Infrastruktura dla kapitału ludzkiego, Pomoc techniczna. Każda z osi zawiera priorytety inwestycyjne oraz wpisuje się w wyznaczone w ramach WRPO 2014+ cele tematyczne.

Na realizację takich celów jak m.in. zapewnienie dostępu do zatrudnienia osobom poszukującym pracy i nieaktywnym zawodowo, wspieranie samozatrudnienia, przedsiębiorczości i tworzenie miejsc pracy oraz adaptację przedsiębiorstw i przedsiębiorców do zmian Wielkopolska otrzyma z EFS prawie 638 mln euro.

W integracji siła

Zakłada się, że w ramach poszczególnych priorytetów inwestycyjnych niektórym projektom z wyróżnionych w WRPO typów obszarów funkcjonalnych przysługiwać będą preferencje w uzyskaniu unijnych dotacji. Identyfikacja poszczególnych obszarów wynika ze Strategii rozwoju województwa wielkopolskiego do 2020 r. oraz planu zagospodarowania przestrzennego województwa. Preferencje dotyczyć będą na przykład obszarów o najniższej dostępności transportowej do ośrodków wojewódzkich, obszarów o niskim poziomie rozwoju i słabej dostępności do podstawowych usług społecznych oraz obszarów wiejskich wymagających wsparcia procesów rozwojowych.

W przypadku obszarów wiejskich dotacje z WRPO 2014+ kierowane mają być

przede wszystkim na działania służące usuwaniu przyczyn trwałej marginalizacji, a więc inwestycje związane z tworzeniem infrastruktury komunikacyjnej, zdrowotnej, edukacyjnej oraz promujące kulturę i przedsiębiorczość.

ZIT szansą dla miast

Umowa Partnerska z UE nakłada na Polskę obowiązek uwzględnienia w ramach programów regionalnych także innych obszarów funkcjonalnych, takich jak aglomeracje miejskie czy miasta i dzielnice wyma-

oraz w dzielnicach miast będących w za-stoju. Dotacje udzielane będą z priorytetów inwestycyjnych przeznaczonych na kompleksowe plany rewitalizacji oraz z priorytetów finansowanych z EFS.

W ramach WRPO 2014+ wsparcie uzyskają wszystkie typy miast – wojewódzkie, ośrodki regionalne, subregionalne i lokalne. Program przewiduje też działania przez Zintegrowane Inwestycje Terytorialne (ZIT). W Wielkopolsce wyznaczono dwa obszary strategicznej interwencji ZIT – miejski obszar funkcjonalny Poznania oraz obszar

Tym, co zasadniczo odróżnia obecny projekt WRPO od poprzedniego, jest założenie finansowania zadań z dwóch różnych źródeł – Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego oraz z Europejskiego Funduszu Społecznego

gające rewitalizacji. Upadek tradycyjnych gałęzi przemysłu i spowolnienie rozwoju gospodarczego prowadzą do wielu negatywnych zjawisk społecznych, przestrzennych i środowiskowych widocznych we wszystkich większych miastach regionu. Interwencja w ramach WRPO potrzebna jest szczególnie na terenach poprzemysłowych, powojennych, pokomunikacyjnych

funkcjonalnego ośrodka regionalnego Kalisz z Ostrowem Wielkopolskim. To właśnie ZIT-y wzbudziły najwięcej emocji w trakcie konsultacji programu. W Kaliszu zgłoszono uwagi dotyczące korekty granic wyznaczonego obszaru aglomeracji kalisko-ostrowskiej. Utworzenie trzeciego obszaru objętego ZIT postulowano natomiast w Koninie.

Iwona Połoz

Ostatnia prosta

 Zgodnie z harmonogramem toczą się prace nad Wielkopolskim Regionalnym Programem Operacyjnym na lata 2014-2020. Przeanalizowane zostały uwagi zgłoszone podczas konsultacji i przygotowana została kolejna wersja projektu WRPO. Wszystko wskazuje na to, że dokument będzie gotowy do negocjacji z Komisją Europejską na początku 2014 r.

Jesteśmy w bardzo gorącym okresie. Równoległe trwają prace nad kluczowymi dokumentami na poziomie krajowym i regionalnym. Trwa wyścig z czasem, by w pierwszym kwartale przyszłego roku zdążyć na negocjacje z Komisją Europejską – mówi Grzegorz Potrzebowski, dyrektor Departamentu Polityki Regionalnej Urzędu Marszałkowskiego Województwa Wielkopolskiego. Zgodnie z decyzją marszałka województwa Departament Polityki Regionalnej koordynuje prace nad nowym RPO. Urzędnicy uwzględnili część uwag zgłoszonych podczas konsultacji społecznych. – Nie otrzymaliśmy głosów postulujących zasadnicze zmiany w konstrukcji programu.

Przeważały uwagi o charakterze szczegółowym odnoszące się do finansowania konkretnych przedsięwzięć – dodaje dyrektor.

ZIT-y rozstrzygnięte

Zgodnie z decyzją Zarządu Województwa w ramach nowego RPO realizowane będą dwie Zintegrowane Inwestycje Terytorialne: dla Poznania i jego obszaru funkcjonalnego oraz dla ośrodka regionalnego Kalisz z Ostrowem Wielkopolskim. Objęcie danego obszaru ZIT-em obwarowane jest ścisłymi wymogami, m.in. współpracujące ze sobą samorządy powinny mieć wypracowaną wspólnie strategię rozwoju oraz wybrane do realizacji projekty przyczynia-

jące się do integracji danego terytorium. Podejmując decyzję o zasięgu Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych, Zarząd Województwa kierował się zapisami przyjętej w 2011 r. „Koncepcji Przestrzennego Zagospodarowania Kraju 2030” (KPZK). Obok stolicy i największych polskich miast (do których należy Poznań) oraz miast wojewódzkich o znaczeniu krajowym dokument ten wyszczególnia ośrodki regionalne jako ważne elementy równoważenia rozwoju kraju. KPZK wyróżnia 14 takich ośrodków, a wśród nich Kalisz z Ostrowem Wielkopolskim. Interwencją w ramach ZIT objęte będą miasta Kalisz i Ostrów Wielkopolski, gminy powiatów kaliskiego i ostrowskiego

oraz gmina Gołuchów (wchodzi w skład powiatu pleszewskiego). – To jedyny ośrodek regionalny w naszym województwie, który zamieszkuje ok. 360 tys. ludzi. Współpracujące samorządy mają konkretne pomysły, które chcą razem zrealizować. Zaawansowane są prace nad wspólną strategią rozwoju – podkreśla dyrektor.

Droga do Brukseli

Projekt nowego programu przesłany został do zaopiniowania przez poszczególne resorty naszego rządu. Potem przyjęty zostanie przez Radę Ministrów. Równolegle poszczególne części WRPO Wielkopolska 2014+ dostosowywane są do zaleceń Komisji Europejskiej. Bruksela narzuciła pewne szablony dotyczące treści i zakresu dokumentów. Na przykład diagnozę sytuacji społeczno-ekonomicznej regionu poleciła skrócić do 10 stron.

Ostatnim etapem przed negocjacjami z KE będzie przyjęcie ostatecznego projektu WRPO przez Zarząd Województwa. Zatwierdzony dokument zabierze wielkopolska delegacja na pierwszą rundę negocjacji do Brukseli. Jak długo mogą potrwać rokowania? – Wiele zależy od wcześniejszych ustaleń na linii polski rząd – Bruksela. Jeżeli Komisja Europejska złagodzi warunki dotyczące zakazu finansowania dróg lokalnych z pieniędzy unijnych czy finansowania przedsięwzięć turystycznych, to te kwestie nie będą poruszane w rozmowach z regionami. Wtedy na stole znajdują się tylko sprawy specyficzne dla danego województwa. W tym zakresie będziemy bardzo do-

W trakcie spotkania konsultacyjnego w Pile, podobnie jak w innych miastach, zorganizowano konferencję prasową

brze przygotowani na obronę naszych argumentów – mówi Grzegorz Potrzebowski.

Polska Zachodnia

Przyspieszenia nabrały prace nad ponadregionalną strategią obejmującą województwa dolnośląskie, lubuskie, opolskie, wielkopolskie i zachodniopomorskie. W ślad za porozumieniem podpisanym w 2010 r. przygotowano założenia strategii, które przekazano do Ministerstwa

tego obszaru na wzór Programu Rozwój Polski Wschodniej, to znaleziono sposób na integrację pięciu województw poprzez realizację synergicznych projektów. Pieniądze na wybrane przedsięwzięcia drogowe, kolejowe, inwestycje dotyczące rzeki Odry i infrastruktury zdrowia wygospodarowane zostaną w ramach kontraktów terytorialnych każdego z pięciu województw. Finansowane będą zarówno ze środków unijnych, jak i krajowych. Wśród najwięk-

W ramach nowego RPO realizowane będą dwie Zintegrowane Inwestycje Terytorialne: dla Poznania i jego obszaru funkcjonalnego oraz dla ośrodka regionalnego Kalisz z Ostrowem Wielkopolskim

Rozwoju Regionalnego w 2012 r. Obecnie trwają końcowe prace nad zasadniczym dokumentem: „Strategią Rozwoju Polski Zachodniej 2020”. Choć nie ma już szans na stworzenie programu operacyjnego dla

szczych projektów znalazła się linia kolejowa Szczecin – Poznań – Wrocław, odcinki dróg ekspresowych S11 i S5 oraz Ośrodek Radioterapii Protonowej w Poznaniu.

Andrzej Szoszkiewicz

OSIE PRIORYTETOWE WIELKOPOLSKIEGO REGIONALNEGO PROGRAMU OPERACYJNEGO WIELKOPOLSKA 2014+

Lp.	Oś priorytetowa	Alokacja (w mln euro)	Fundusz
1.	Innowacyjna i konkurencyjna gospodarka	492,6	Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego
2.	Spółeczeństwo informacyjne	62,3	Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego
3.	Energia	286,8	Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego
4.	Środowisko	171,5	Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego
5.	Transport	389,7	Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego
6.	Rynek pracy	275,6	Europejski Fundusz Społeczny
7.	Włączenie społeczne	170,6	Europejski Fundusz Społeczny
8.	Edukacja	121,2	Europejski Fundusz Społeczny
9.	Infrastruktura dla kapitału ludzkiego	155,5	Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego
10.	Pomoc techniczna	70,5	Europejski Fundusz Społeczny

Dane z 11.10.2013 r.

➔ Główny Punkt Informacyjny Funduszy Europejskich:

- Urząd Marszałkowski Województwa Wielkopolskiego
ul. Szyperska 14, 61-754 Poznań
tel. 61 626 61 92 i 61 626 61 93
mail: info.wrpo@wielkopolskie.pl
info.fe@wielkopolskie.pl

Lista pozostałych Punktów Informacyjnych:

www.wrpo.wielkopolskie.pl

The screenshot shows the homepage of the website. At the top, there is a banner for the 'WIELKOPOLSKI REGIONALNY PROGRAM OPERACYJNY NA LATA 2007-2013' with the tagline 'Fundusze Europejskie - dla rozwoju Innowacyjnej Wielkopolski'. Below the banner are navigation tabs: 'Menu podstawowe', 'AKTUALNOŚCI', 'KONTAKT', 'NEWSLETTER', and 'MAPA DOTACJI UE'. The main content area features a news article titled 'Absolwenci i dziennikarze odebrali nagrody w konkursach dotyczących WRPO' dated Friday, 20th November 2013. The article mentions that the Marshal of the Wielkopolska Voivodeship presented awards to winners of a competition for the best master's thesis in the Wielkopolska region. On the right side, there are several widgets: a search bar, a 'Wielkopolska OK!' logo, a 'System Ewidencji Przedsięwzięć planowanych na lata 2014-2020' widget, a 'BADANIA OFERTY RYNKOWEJ' widget, and a 'Nasz Region' widget with the 'nasz region' logo.

KONKURSY

DOBRE PRAKTYKI

SZKOLENIA

WYDARZENIA